

Pošta vydá známku s motívom slovenského ľudového rezbárstva

Bratislava, 15. novembra 2023

Slovenská pošta vydá vo štvrtok 16. novembra 2023 poštovú známku „Vianoce 2023: Slovenské ľudové rezbárstvo“ so špecifickým symbolom T2 50g. Označenie zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g vo vnútroštátnom styku.

Poštová známka rozmerov 26,5 × 33,9 mm vrátane perforácie vyjde vo forme tlačového listu s 50 známkami. Známkou vytlačila technikou ofsetu spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Na poštovej známke je plastika s motívom Svätej rodiny zo zbierok Oravskej galérie v Dolnom Kubíne od ľudového rezbára Štefana Siváňa.

Súčasne s poštovou známkou vyjde obálka prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 16. 11. 2023 a domicilom mesta Dolný Kubín. Predlohou prítláče FDC obálky je tiež dielo Štefana Siváňa s motívom Madony s dieťaťom. Motívom FDC pečiatky je taktiež Madona s dieťaťom. FDC vytlačila technikou digitálnej tlače spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Autorom grafickej úpravy poštovej známky, prítláče na FDC a autorom FDC pečiatky je Adrian Ferda.

Ľudové sakrálne rezbárstvo u nás zaznamenalo najväčší rozkvet v 18. a 19. storočí. Drevené plastiky zohrávali v živote ľudu dôležitú úlohu, založenú na viere v ich magicko-symbolickú funkciu. Z tradičného ľudového rezbárstva vo svojej tvorbe vychádzal aj Štefan Siváň starší (1906 – 1995), no autentickosťou umeleckého prejavu sa vyčlenil z jeho anonymity. Siváňove umelecké začiatky sa viažu k vyrezávaniu figúrok do prenosných betlehemov, s ktorými chodil v mladosti vo vianočnom a novoročnom období koledovať po Slovensku, Morave a Sliezsku. Inak celý život prežil v hornooravskej obci Babín, kde postupne vytvoril rozsiahle, námetovo i výrazovo rozmanité, rezbárske dielo. Siváň bol roľníkom a kolárom, s drevom pracoval už od detstva. Popri motívoch spojených s oravskou folklórnou tradíciou zobrazoval náboženské, najmä kristologické a mariánske scény. Madona – obľúbené zobrazenie Panny Márie s Ježiškom v náručí, ktoré sa v období baroka v rámci rekatolizačného šírenia mariánskeho kultu prirodzene premietlo aj do ľudového umenia, sa objavuje v tvorbe Štefana Siváňa vo viacerých variantoch. Dve z nich sa stali predlohou k obrazovým motívom obálky prvého dňa (FDC). Ikonografické typy Madony v ľudovom rezbárstve napodobovali zázračné sošky Panny Márie z rôznych rakúsko-uhorských pútnických miest. Siváň pristupoval k námetom voľne, s elementárnym tvaroslovím a naivným chápaním anatómie. V plastikách Madony

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk

Tlačová správa

sa prelína sakrálny výjav s rodinným – vyjadruje láskyplný vzťah matky a dieťaťa. Pocit rodinného šťastia Siváň vniesol aj do výjavu sv. rodiny na známke. Insitné formy súsošia Panny Márie, sv. Jozefaa Ježiška s vladárskym jablkom v ruke neznižujú jeho duchovný odkaz, naopak, svojou výrazovosťou podčiarkujú úprimnú vieru tvorcu. Všetky tri diela sa nachádzajú v zbierkach Oravskej galérie v Dolnom Kubíne.

Mgr. Dagmar Adamusová

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. e: dorcakova.iveta@slposta.sk w: www.posta.sk